

EDIFICII SI ASEZARI ALE GETO-DACILOR DIN TABLITELE DE LA SINAIA

Viorel UNGUREANU,
Prof.univ.dr.ing., Universitatea „Vasile Alecsandri”, Bacau

Abstract: *Moust of the Sinaia plates contains images of some antic historical places that are presented in this paper. For a better visibility, each historical place is presented separately.*

Tăblițele de la Sinaia conțin pe lângă informații scrise și imagini ale unor edificii și ale unor reprezentări legate de participarea războinicilor la diferite evenimente în diferite locuri, care, la timpul respectiv, erau bine cunoscute. Astăzi însă, după mai bine de 2000 de ani, sunt greu de identificat cu destulă precizie. Una dintre tăblițele, care conține informații relevante despre căpeteniile geto-dacilor și ținuturile, pe care le stăpâneau, sunt date în tăblița 120 (figura 1). Această tăbliță se referă la întrunirea războinicilor lui Burebista la Sarmisegetuza

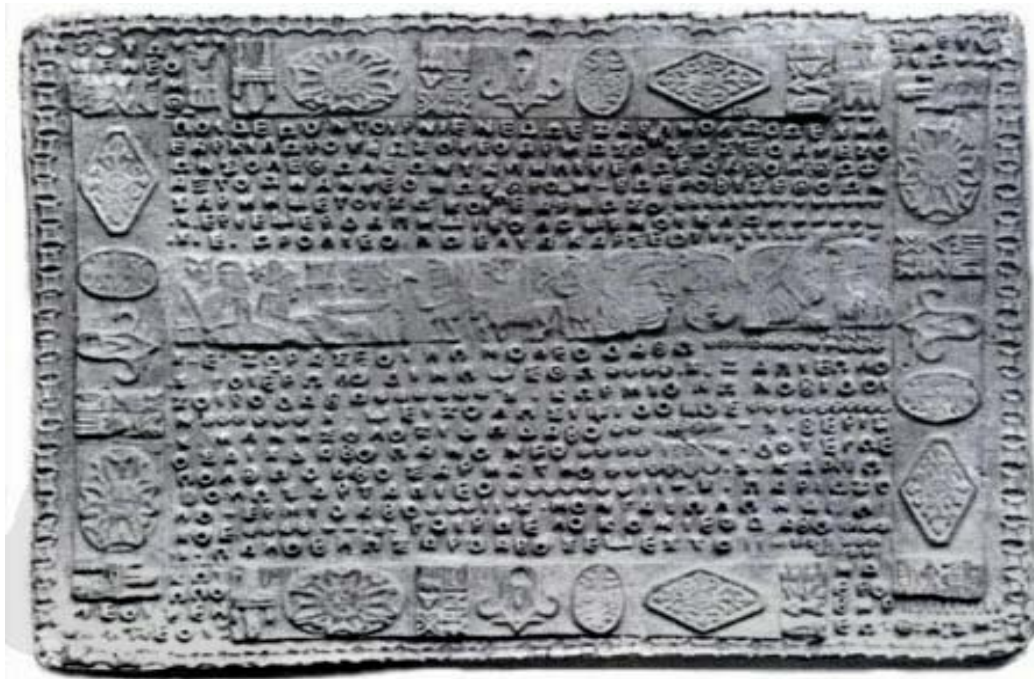

Fig. 1. Tăblița 120. Burebista și generalii săi după războiul cu Caius Antonius.

după victoria împotriva romanilor, care au invadat țara geților ajungând până la Moleo Dava. Placa are următorul conținut: **Po ydeo on toyrne ne doe zabeliio leo loe hiilearhi lo Ro ceo so ceo armoso so syeo acezo on sole to leon talipice loe (d)avo geto faxto on anceo nosetro + M-Boerobyseto on Sarmigetoyzo ko ys armoso ++++++**

În traducere se obține: **După plecarea și întoarcerea de la două războaiele a hiliarhilor lui Ro, aceia cu acele armate, cu sfânt jurământ pe al soarelui cerc la palatul de la cetatea geților au făcut în frunte cu al nostru + M(ato) – Boerobyseto la Sarmigetuză cu ale lor armate: ++++++**

Urmează lista celor făcuți generali (hiliarhi) sau mari generali și a ținutului sau cetății de care răspund. Semnele în cruce, care urmează după numele generalului și cetatea sau ținutul, care îi revin, indică mărimea armatei de care dispune.

- .H. Eriger Dapiigeo lo Genoyklo +++++ (Genucla-Isaccea)
- .H.E.Orolyeo lo Elya Karseoy +++++ (Carsium – Hârșova)
- .H.E-Zoraseoy lo Moleo Dabo +++++ (pe malul Moldovei)
- .H. Goyero lo Dinogeto +++++ (Dinogeția- Bisericuța)
- .H. Zapyeo lo Zoiro Davo +++++ (Ziridava - Pecica)
- .H. Kormyo lo Nobyloyn +++++ (neidentificată)
- .H. Geysso lo Sigidone +++++ (Singidunum – Belgrad)
- .H. Maniiso lo Zido Davo ++ (Alba Iulia)
- .H. Beryso Sayh Dabo Panoneo +++++ (In Panonia)
- .H. Doyegoe Polto Davo Sarmatiio +++++ (Poltava – Ucraina)
- .H. Karpodo lo Sary Apeo +++++||- (la apa Siretului-Bacău)
- .H. Pariozo lo Ermy Davo +++|| (neidentificată)
- .H. Mongaio lo Napokoe +++++ - - (Cluj-Napoca)
- .H. Goyroe lo Komieo Davo +++ (Comidava – Râșnov)
- .H. Paloe lo sar davo Segesto ||- +++++ (Segesta în Serbia)
- Rotopaneo MT__ *Al trupelor de gardă comandant*
- Sargeryo *Sargeryo (împarației cerurilor)*
- Kotopoleoy Ceneoy *Marele preot (De)Ceneu*
- Maero bireo T-A-SM.= *Marii barbați ai palatului Sarmigetuzei*

Informații interesante despre aspectul palatului lui Burebista de la Sarmisegetuza și unele așezări importante sunt conținute în tăblița 21 (figura 2). Conținutul acestei tăblițe este dat mai jos: In primul rând, deasupra a ceea ce

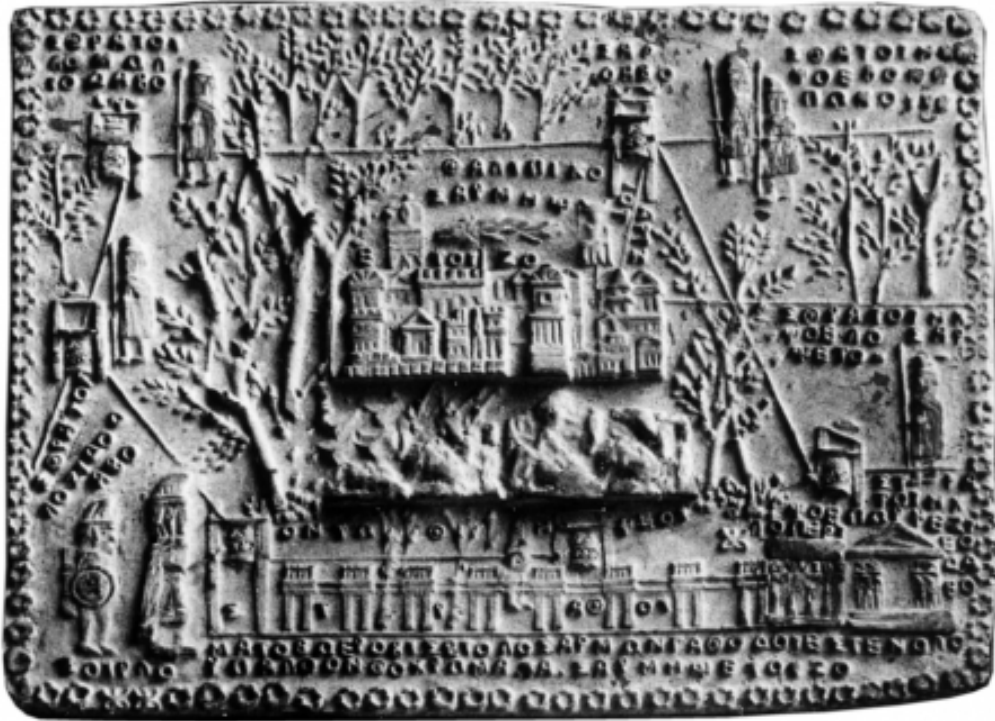

Fig.2. Tăblița 21. Palatul de la Sarmisegetuza din timpul lui Burebista.

reprezintă construcția unui palat și dedesupt, apoi, intercalat între coloanele zidului de jos, este scris textul:

Talipiko Sarmigetoyzo on toticeoy stratoy

In traducere: *Palatul Sarmigetuzei cu toate drumurile.*

În cele două rânduri de jos avem: **Mato Boerobisto lo Sar-Mon-Gato doyeste nopo sorloy palo on to hro Mara Sarmigetoyso.**

In traducere: *Stăpânul Boerobisto (de) la Sar-Mon-Gato dă prin surlă (poate prin cimpoi) vești reginei Mara (la) Sarmigetuză.*

În partea stângă aproape de mijloc: **Stratoy lo Zido Davo.**

În traducere: *Drumul spre cetatea Zido Davo (adică Alba Iulia)*

În colțul din stânga sus: **Stratoy lo Molyo Davo.**

Adică: *Drumul spre Molyo Dava.*

În partea de sus spre dreapta: **Stratoy sar davo.**

Adică: *Drumul (spre) țara (ținutul) cetății.*

În colțul din dreapta-sus: **Stratoy ihcioe lo Kopono +++.**

Adică: *Drumul care duce spre templu +++ (la trei zile de mers).*

În dreapta pe mijloc: **Stratoy ihcioe lo Sar Geto +**.

Adică: **Drumul care duce spre țara geților + (la o zi distanță)**.

În colțul din dreapta-jos: **Stratoy ihcioe po cesy lo Peru eo Davo**.

Adică: **Drumul care duce prin trecătoare (sau vad) la Perue Davo**.

Este clară intenția autorului, care este însuși Deceneu, de a reprezenta palatul Sarmisegetuzei cu drumurile, care duc spre diferite direcții. Tăblița 21 reprezintă de fapt o hartă a zonei din apropierea Sarmisegetuzei. O problemă importantă referitoare la această tăbliță este de a ști cum trebuie orientată pentru a corespunde cu situația de pe teren? Din acest punct de vedere, dacă se orientează placa cu partea superioară spre răsărit, atunci se obțin unele concordanțe, care nu pot fi neglijate și se obțin indicii despre alte locații importante cum este și cazul **Moleo-Davei**. În primul rând, spre nord față de Sarmigetuză ar trebui să fie o cetate care se numea **Zido Davo** și corespunde municipiului Alba Iulia de astăzi, apoi, spre nord-est **Moleo Dava** în zona râului Moldova. Ținutul cetății ar fi situat spre est (și Sarmisegetuză avea un ținut al său spre zona de câmpie, în amonte, pe Mureș). De la Sarmisegetuză spre sud-est era situat un templu important, ar putea fi cel de la Sona lângă Făgăraș, distanța până acolo ar fi de trei zile de mers, dacă se consideră că o cruciuliță ar corespunde unei zile de mers. Spre sud, la distanța de o zi (cam 42 km) s-ar ajunge în Tara Geților, ceea ce ar corespunde drumului pe valea Jiului până în Oltenia și Muntenia. Spre sud-vest ar fi situată o cetate **Perue Davo**, la care se putea ajunge printr-o trecătoare sau vad. Referitor la orientarea plăcii, cu partea superioară spre est, trebuie remarcată importanța acestui punct cardinal pentru geți: el reprezenta locul de unde apărea zeul Soarelui. De fapt distanțele se măsurau nu în zile de mers ci în număr de răsărituri ale Soarelui (adică de câte ori trebuie să răsară Soarele până ajungeai într-un anumit punct).

Ceea ce se consideră astăzi ca fiind locul în care s-ar fi aflat capitala Sarmigetuză a geto-dacilor este de fapt fostul templu al Tatălui Ceres, Ro, sau **Peru-Eu-Davo**, prezentat în tăblița 21 ca o localitate separată de Sarmisegetuză. Trebuie menționat faptul că toate așezările importante ale geto-dacilor aveau și temple prin apropiere. Aceste temple erau așezate în locuri ferite, mai greu accesibile, deoarece, în cazul unor conflicte sau invazii ale unor forțe dușmane ele constituiau o țintă importantă datorită obiectelor de valoare existente în astfel de locuri. Avem astfel de exemple din tăblița 26, în care se menționează atacul galilor asupra templului de la Elia Carseoy. De asemenea, în campania lui Burebista împotriva galilor din Moesia, este menționată capturarea obiectelor de valoare din templele acestora. Si Sarmisegetuză a avut un astfel de templu la **Peru**

Eu Davo la care se ajungea pe o cale mai greu accesibilă, în tăblița 21 se și menționează „**PO CESY**” adică „*prin trecătoare*”. Așa se explică faptul că vestigiile acestui templu s-au păstrat în condiții relativ bune până astăzi. A existat și la Sarmisegetuza propriu-zisă un templu important, cel al Marisei, despre care în tăblița 114 se afirmă că a fost luat de către romani.

Conform imaginii din tăblița 21, Sarmisegetuza s-a aflat pe versantul dinspre apus al unui deal, deoarece, așa cum am arătat, pentru a fi interpretată, tăblița trebuie orientată cu partea superioară spre răsărit. Această situație ar corespunde pentru dealul Cetate de lângă Cugir, situat relativ aproape de râul Mureș. Săpăturile arheologice efectuate pe dealul Cetate au scos la iveală existența unui centru populat de mare importanță cu o activitate economică intensă despre care s-a presupus că ar corespunde unei foste cetăți menționate de Ptolemeu cu numele de Singidava, care a dispărut în urma unui incendiu violent. În realitate, în apropierea localității Cugir s-a aflat capitala sau „*Poarta*” împărăției geților, adică Sarmigetuza, după cum este caligrafiat în tăblițele de la Sinaia, sau Sarmisegetusa, după cum este utilizat în manualele noastre de istorie. Conform celor relatate de Ion Horațiu Crișan, cetatea de la Cugir a existat înainte de venirea la putere a lui Burebista și era construită prin folosirea unei tehnici bazată mai mult pe utilizarea lemnului, de aceea incendiul din timpul cuceririi romane a lăsat mai puține vestigii. Este posibil ca această capitală să fi fost incendiată chiar de daci, pentru a nu cădea în mâinile romanilor, după încheierea păcii pe mijlocul Tisei de către generalul Diegio, succesorul lui Decebal. Așa s-ar explica de ce romanii au construit o altă capitală cu numele Sarmisegetuza Regia Ulpia Traiana.

După cum am văzut, în partea stângă a tăbliței 21 este menționată o cetate Zido Dava situată spre nord față de Sarmisegetuza, conform explicațiilor date în legătură cu orientarea plăcii pe teren. Dacă se consideră Sarmisegetuza situată în apropierea localității Cugir, atunci Zido Dava ar fi situată în dreptul municipiului Alba Iulia de astăzi. Se știe că în timpul romanilor această localitate era menționată cu numele Apulum, ceea ce înseamnă cetatea lui Apolo. Prin „*Zido Dava*” se înțelege „*Cetatea Zeilor*”, însă Apolo era un zeu a cărui loc de naștere a fost Poesta Dava pe valea Argeșului. Este posibil ca după cucerirea romană să se fi schimbat zeii care erau adorați în noua situație. Însă zeul Apolo a aparținut și geto-dacilor, astfel încât, este posibil ca acest zeu să fi fost adorat și înainte de cucerirea romană.

Tăblița 94 (figura 3) se referă la victoria dacilor asupra romanilor în timpul lui Domițian, iar imaginea îl reprezintă pe Decebal primind o solie a romanilor. În partea de jos a tăbliței este reprezentat un palat din timpul lui Decebal care pare

Fig. 3. Täblița 94. Decebal și generalii săi cu armatele lor la Sarmisegetuza.

amplasat pe malul unei ape, posibil Mureșul, astfel încât, pentru a trece spre palat trebuia traversat un pod. Un detaliu cu palatul lui Decebal este prezentat în figura 4, în care se poate distinge cu claritate inscripția „ΤΑΛΠΙΚΟ ΣΑΡΜΙΨΕΤΥΖΟ”, care se traduce prin „Palatul de la Sarmisegetuza”.

Fig. 4. Täblița 94- detaliu cu palatul lui Decebal de la Sarmisegetuza.

În tăblița 84, care se referă la situația din timpul luptelor cu împăratul Traian, este prezentat din nou un palat din timpul lui Decebal care, însă, este situat spre dreapta față de palatul lui Burebista cel prezentat în figura 2. În detaliul din tăblița 84 din figura 5 se poate observa atât palatul lui Burebista și cel al lui Decebal care are o formă diferită de cel din tăblița 94. În această tăbliță este descrisă situația de la Sarmisegetuza după moartea lui Decebal, când această cetate nu a fost încă ocupată de romani.

Fig. 5. Tăblița 84- detaliu cu palatul lui Burebista și al lui Decebal de la Sarmisegetuza.

Edificii importante ale geto-dacilor au existat și în alte locuri, nu numai la Sarmisegetuza; astfel, pe malul drept al Dunării, în zona de nord a Dobrogei a existat cetatea Genucla, menționată deseori în tăblițele de la Sinaia. În figura 6 este

Fig.6. Detaliu din tăblița 79 - palatul de la Genucla.

redat un detaliu din tăblița 79, care conține un edificiu însoțit la partea de jos de inscripția „ΤΑΛΙΠΚΟ ΨΕΝΟΥΚΛΩΕ”, care se traduce prin „*Palatul de la Genucla*”.

În tăblița 79, Deceneu arată vitejia cu care geții au luptat împotriva romanilor și afirmă că locuitorii Siretului au păstrat scrieri realizate prin imprimare de către atlanți referitoare la „*învățăturile despre faptele oamenilor*”. Deceneu a fost Mare Preot la Moleo Dava, apoi la Genucla și, în final, la Sarmisegetusa. După moartea lui Burebista, a luat măsuri pentru pedepsirea celor vinovați și a avut grijă de fiul lui Burebista să fie trimis la Genucla de unde era, probabil, familia sa. La Genucla, Deceneu primea în „*audiență*” personaliiști ale timpului, inclusiv pe Burebista, la palatul său reprezentat în figura 7, preluat din

Fig. 7. Detaliu din tăblița 52- posibil palatul lui Deceneu de la Genucla.

tăblița 52 care conține și alte edificii importante. În colțul din dreapta-jos al tăbliței 52 este reprezentat palatul lui Burebista de la Sarmisegetusa, care mai poate fi văzut și în tăblițele 21 (figura 2) și 84 (figura 5).

O altă așezare importantă a geto-dacilor a fost Moleo Dava, despre care în tăblița 120 (figura 1) se menționează cu cel mai mare număr de războinici participanți la evenimentul descris. Această așezare situată în zona de confluență a râului Moldova cu Ozana este legată de nașterea lui Zamolsxis. În tăblița cu numărul 117, în colțurile de sus, sunt prezentate vederi ale unui edificiu de la Moleo Dava cu informații despre intrarea acestuia în stăpânirea țării geților și despre faptul că mare preot al acestei cetăți a fost Deceneu. În figurile 8 și 9 se poate vedea cum arăta edificiul de la Moleo Dava privit din două direcții opuse. Este remarcabilă acuratețea, cu care au fost realizate cele două vederi și se poate observa că a fost prevăzut cu două porți, de mărimi diferite, pe cei doi pereți opuși, astfel încât pentru a trece de la o poartă la alta, prin interiorul edificiului, acesta trebuia traversat pe diagonală. De asemenea, se poate remarca existența unui turn înalt în interiorul edificiului. Pe unul din pereții laterali se poate observa o construcție care ar putea avea rolul de templu. Este remarcabilă, de asemenea, imaginea unui cal (probabil în relief) pe unul din pereți. Imaginile acestui edificiu prezentate în tăblița 42 sunt însoțite de textul **Sar Mogato / Dav Skyt Get**, care provine din „*Sar Mont Gato Dav Skyt Get*” adică „*Tara de la muntele*”

Fig. 8. Detaliu din tăblița 117- edificiul de la Moleo Dava cu ideogramă.

Fig. 9. Detaliu din tăblița 42- edificiul de la Moleo Dava văzut din direcție opusă față de cea din figura 8.

leopardului cetatea getilor sciți". De aici rezultă că locuitorii cetății mai erau numiți și geți sciți. În alte tăblițe cetatea mai este menționată prin inițialele S.M.G.D.S.G., sau **Sar Sihto Logo** și **Sar Sihto Zavio** adică „țara celor șase cuvinte”.

În imaginea din figura 8, ideograma formată dintr-un unghi cu vârful în sus și arcul de cerc cu partea bombată în jos îi indică pe Zeul Suprem Ro și pe Marica sau Marisa, care a fost mama lui Zamolsxis.

În legătură cu cetatea Moleo Dava, în partea din dreapta-jos a tăbliței 25, și în tăblița din anexa de la cartea lui Romalo este reprezentat un turn a cărui imagine este redată în figura 10. În detaliul din figura 10 se poate observa în

Fig. 10. Detaliu din tăblița 25 - turnul de la Mont Gato.

colțul din dreapta-jos imaginea posibilă a unui leopard, apoi imaginea unei femei stând pe scaun, un războinic cu scut și sabie, care ar putea să-l reprezinte pe Zabelo – zeul războiului, iar în partea stângă imaginea unei fețe bărbătești văzută din profil. În detaliul din cealaltă tăbliță, în partea stângă pare să se distingă capul unui urs văzut din față (figura 11). Turnul pare să fie amplasat pe vârful unui deal având o construcție asemănătoare turnului Chindiei de lângă Târgoviște având o formă cilindrică cu o parte rectangulară la nivelul solului.

O altă așezare getică importantă a fost la Poesta Dava, pe Argeș, care, conform tăbliței 35, este legată de

Fig. 11. Alt detaliu cu turnul de la Mont Gato.

locul de naștere a zeului Apollo. În detaliul din tăblița 65 (figura 12) se poate observa un pod, care trecea, cu multă probabilitate, peste râul Argeș. Poesta Dava se poate traduce prin „*Cetatea Cântecului*”, iar în tăblița 90 chiar este denumită „*Doini Davo*”, adică „*Cetatea Doinei*”.

La Poesta Dava, pe Argeș, a existat un templu important dedicat lui Apollo. În figurile 13 și 14 se poate vedea cum arăta acest templu văzut din față și din lateral. La Poesta Dava au avut loc bătălii importante cu romanii în timpul lui

Fig. 12. Detaliu din tăblița 65-Poesta Dava

Fig. 13. Detaliu din tăblița 6- altarul lui Apollo de la Poesta Dava.

Fig. 14. Detaliu din tăblița 72- altarul lui Apollo de la Poesta Dava văzut din lateral.

Fig. 15. Detaliu din tăblița 67-stânga - un palat al goșilor de la Zeiosy Dava.

Domitian și în timpul lui Traian. În timpul lui Burebista romanii lui Caius Antonus au trecut și ei prin această așezare.

În tăblița 67 se face referire la goți și locul în care se situau aceștia. Tinând seama și de conținutul tăbliței 109 se poate afirma că aceștia se aflau undeva în nord-estul Moldovei. În figurile 15 și 16 sunt prezentate detalii din tăblița 67, reprezentând două edificii care au aparținut goților.

Fig. 16. Detaliu din tăblița 67- dreapta
- un alt palat al goților de la Zeiosy
Dava.

Din conținutul plăcii 67, al cărui autor era situat în Tracia, se poate înțelege că, la o anumită cetate numită **Ziosy** sau **Seiosy** mergând spre sciți, se află goții. Dacă ne plasăm în Tracia, pentru a ajunge la goți trebuia mers spre nord, nord-est de-a lungul unor râuri cum ar fi Siretul, Prutul sau Nistrul. Faptul că autorul plăcii 67 se afla în Tracia, rezultă din conținutul plăcii 109, care este scrisă aproape cu aceleași particularități ale alfabetului și exprimă aproape aceleași concepții despre războiniciei geți. În tăblița 67 se mai face precizarea că goții sunt amestecați cu geții și că au același zeu suprem, pe **Ro**, la care trimit anual câte un mesager. De asemenea, se menționează faptul că împăratul lor este și împăratul geților. Trebuie remarcat faptul că, așa cum în tăblițele de la Sinaia se vorbește despre geți, traci, daci, dardani, macedoneni, sciți, bastarni și sarmați, tot așa, se amintește și de goți, despre care, se poate afirma că acest nume este legat de apropierea de zona muntelui Ceahlău care s-a numit „**Mont Gato**” adică „**Muntele leopardului**”. Este posibil ca în tăblița 67 autorul acesteia să-i considere geți pe locuitorii din apropierea Dunării, care erau amestecați cu cei din zona Moldovei de astăzi. Se remarcă, de asemenea, în legătură cu palatele reprezentate în figurile 15 și 16, asemănarea cu stilul arhitectonic moldovenesc.

În figura 17 este prezentată o imagine a templului lui Ro din tăblițele 17 și 21. Trebuie menționat faptul că o capitală ca Sarmisegetuza nu putea fi situată într-un loc greu accesibil, cum este Grădiștea de Munte. Locul cel mai probabil de situare a Sarmisegetuzei ar putea fi dealul Cetate de lângă Cugir, situat aproape de drumurile de acces din zona râului Mureș. Templele importante erau situate în zone mai greu accesibile pentru a nu fi expuse jafului în cazul unor conflicte militare. De aceea, templul lui Ro era situat în locul unde se consideră, astăzi, că ar fi fost capitala Sarmisegetuza.

Un alt templu important, care apare în mai multe tăblițe, se referă la Marica sau Marisa care a fost mama lui Zamolsxis. În figura 18 se prezintă un detaliu din tăblițele 18 și 117, în care se remarcă, în partea stângă, o statură umană care ar

Fig. 17. Detaliu din tăblița 17- templul lui Ro de lângă Sarmisegetusa.

Fig. 18. Detaliu din tăblița 18 și 117- templul Maricăi dela Moleo Dava.

putea să reprezinte o mumie menținută în picioare. În tăblița 18, care are situat în centru imaginea acestui edificiu, textul începe cu „**Faxo zesa Marico...**”, care se poate traduce prin „**Bandajul (mumia) zeiței Marica...**”, după care, se arată că i-ar fi anunțat pe oameni despre viitoarea reînviere a fiului ei, adică a lui Zamolsxis. În figurile 19, 20 și 21, sunt prezentate imagini ale unor temple asemănătoare din tăblițele 17, 69, 72, 92 și 96.

Fig. 19. Detaliu din tăblița 17.

Fig. 20. Detalii din tăblițele 69 și 72

Tăblița 17 se referă la aducerea capului lui „**Ion al Geei**” și a mumiei zeiței Marisa de la „**Muntele Sfânt**” la Sarmisegetusa. Este posibil ca denumirea râului Mureș să provină de la această zeiță.

Tăblițele 69 și 72 se referă la Kotizo, fiul lui Erigerio Mariso, succesorul lui Burebista, care a cerut să meargă pe „**Patul lui Ro**”, adică să intre de viu în foc, pentru a ajunge la Tatăl Ceresc. Tablița 69 se referă la Sarmisegetusa, iar tăblița 72 la Poesta Dava.

Tăblița 92 se referă la alegerea lui Erigerio Mariso ca succesor al lui Burebista la Sarmisegetusa, iar tăblița 96 se referă la pacea încheiată cu romanii după primul război al lui Decebal cu Domițian, când a fost capturat generalul roman Fuscus, și cum a mulțumit zeilor pentru victoria obținută.

Fig. 21. Detalii din tăblițele 92 și 96.

Fig. 22. Detaliu din tăblița 39 – Sediul lui Deceneu de la Sarmisegetuza.

În tăblița 39 se poate vedea sediul lui Deceneu de la Sarmisegetuza, care poate fi observat și pe mijlocul palatului de la Sarmisegetuza reprezentat în figurile 2 și 5.

Un centru important al geto-dacilor a fost templul Geei de la Mont Gato. La acest templu venea și Burebista să citească despre învățăturile atlantiților despre

Fig. 23. Detaliu din tăblița 52- posibil templul Geei de la Mont Gato

purtarea războaielor și despre „*Legile pământului nostru*” adică celebrele „*Legi Belagine*”. O caracteristică importantă a acestui templu este modul particular de așezare a celor două rânduri de coloane, fapt care ar putea ajuta la o eventuală identificare a așezării acestui templu pe teren.

În Dobrogea, în afară de Genucla, a existat o așezare getică importantă numită Elia Carseoy, care corespunde Hârșovei de astăzi. În apropierea acestei așezări a existat un templu prezentat în detaliul din figura 24 preluat din tăblița 14. În această tăbliță se afirmă că Oroles a venit, la acest templu, să mulțumească zeilor pentru faptul că este viu după războaiele la care a participat. În tăblița 106 se afirmă despre Oroles că i-a apărat pe geți împotriva bastarnilor, iar în tăblița 115 se afirmă că a dăruit reginei Mara o sută de briliante de rubin câștigate de la bastarni.

În tăblița 20 se afirmă despre Burebista că a cerut bastarnilor să-i înlocuiască pe zeii romanilor cu Ro. Pe altarul bastarnilor din figura 25 este reprezentată „o *felină mare*” care ar putea să reprezinte un leopard, despre care se știe că era venerat datorită prezenței sale lângă Zamolsxis.

Fig. 24. Detaliu din tăblița 14- templul de la Elia Carseoy.

Fig. 25. Detaliu din tăblița 20 - Altarul bastarnilor care l-au adoptat pe zeul Ro.

Concluzii: Tăblițele de la Sinaia conțin reprezentări ale unor edificii importante care sunt însoțite și de informații legate de existența lor. Identificarea acestor edificii și a evenimentelor de care sunt legate pune în evidență complexitatea vieții social-politice de la începuturile istoriei din zona carpato-danubiană și balcanică a Europei.

Bibliografie

1. Romalo D. *Cronică getă apocrifă pe plăci de plumb?*, Reditura Alcor Edimpex, București, 2005.
2. Ungureanu V. *Ro-zeul suprem al traco-geto-dacilor*, *Dacoromania*, nr. 66, Alba Iulia, 2013.
3. Ungureanu V. *Burebista și dezastrul suferit de romanii conduși de Caius Antonius pe valea Siretului*, *Dacoromania*, nr. 70, Alba Iulia, 2014.
4. Ungureanu V. *Rebo de no tero - legile pământului nostru*, *Dacoromania*, nr. 74, Alba Iulia, 2015.
5. Ungureanu V. *Decebal și războaiele sale cu romanii conform tăblițelor de la Sinaia*, *Dacoromania*, nr. 79, Alba Iulia, 2016.
6. Ungureanu V. *Religia geto dacilor și a altor popoare din zona carpato-danubiană și balcanică conform tăblițelor de la Sinaia*, *Dacoromania*, nr. 82, Alba Iulia, 2016.
7. Ungureanu V. *Relatări despre geții de pe malurile Istrului în tăblițele de la Sinaia*, *Dacoromania*, nr. 83, Alba Iulia, 2017.
8. Ungureanu V. *Erigerio Mariso și fiul său Kotizonio*, *Dacoromania*, nr. 94, Alba Iulia, 2019.
9. Ungureanu V. *ZidoDava- denumirea din tăblițele de la Sinaia a municipiului Alba Iulia*, *Dacoromania*, nr. 78, Alba Iulia, 2016.
10. www.dacoromania-alba.ro; www.dacia.org; www.dacii.ro.